

Helsingør Stiftskonvent Grundtvigs Højskole Frederiksborg

den 6. – 8. juni 2017

Kære kollega,

Vi er glade for at kunne invitere til dette års stiftskonvent, hvor temaet er

Religionskritik, individ og dannelse

”Reformationsfejringen er over os. 500-års jubilæet 1517-2017 giver en kærkommen anledning til at reflektere over konsekvenserne af en af de mest komplekse og skelsættende perioder i Europas historie. Martin Luthers skarpe kritik fik mange følgevirkninger, her iblandt adskillige, som ikke var forudset. Blandt disse kan nævnes religionskrige, rationalisme og individualisme med tilhørende religionskritik. Luther havde ingen hensigter om at fremme en udvikling, der samler sig om individets selvrealisering og udfoldelse af iboende potentialer. For Luther var friheden en åndelig størrelse, et kristent menneskes frihed. I den efterfølgende historie er friheden blevet fortolket som individets frie ret til selvudfoldelse. Hvor blev forpligtelsen på fællesskabet af? Og hvordan står det til med dannelsen? Mange vil hævde, at livet som kristen medborger må indebære et vist mål af dannelse. Hertil følger sig problemstillingen om religionskritikken, som det kræver en teologisk, filosofisk og historisk viden at forholde sig til. Dette års stiftskonvent sætter fokus på dannelse og religionskritik, både som en teologisk præmis og som en ressource for folkekirken i dag. Vi glæder os over at kunne byde jer alle velkommen til dette års Stiftskonvent med foredrag, drøftelser, musik, sang, dans, god mad og ikke mindst årets revy.”

Hjertelig velkommen.

Biskop Lise-Lotte Rebel
Provst Grete Bøje
Sp. Christine Gjerris
Fhv. forstander Erling Christiansen
Sp. Maria Rosted Smith

Domprovst Steffen Ravn Jørgensen
Provst Steffen Ringgaard Andresen
Provst Rebecca Rudd
Sp. Eva Graff Mikkelsen
Teologisk konsulent Marianne Gaarden

Tirsdag den 6. juni

kl. 13.00 Indkvartering og kaffe

kl. 13.50 Velkomst ved **biskop Lise-Lotte Rebel**

kl. 14.30 **Lars Christiansen: Vold og bedrag – religionskritikkens former**
Det var oplysningstiden, der gjorde religionskritikken salonfähig. Ved nærmere eftersyn er denne periodes religionskritiske ideer dog en sammensat størrelse: De spænder fra Voltaires og Kants deisme over La Mettries og Holbachs rendyrkede materialisme. Foredraget vil bruge denne modsætning som udgangspunkt for et vue ud over religionskritikkens udvikling i det 19. og 20. århundrede – herunder Feuerbach og Freud – og slutte med et blik den tyske ægyptolog Jan Assmanns aktuelle kritik af monoteismens iboende voldspotentiale.

Lars Christiansen, phd., cand. mag., er lektor på Christianshavns Gymnasium, skribent og oversætter af tysk litteratur, har bl.a. skrevet "gudløse hjerner" sammen med Lars Sandbeck.

kl. 15.45 Kaffe

kl. 16.00 **Biskop Lise-Lotte Rebel: Om De servo arbitrio**
”Kristendommen bygger på, at Gud har gjort sig kendt og har talt. Samtidig har kristendommen altid fastholdt, at Gud ikke har udleveret sig til mennesket på en sådan måde, at Han ikke også skulle være skjult. Men hvordan forholder det åbenbarede og det skjulte sig til hinanden? Martin Luther fremsatte nogle berømte udtalelser om dette i ”De servo arbitrio” fra 1525. Fortolkningen af Luthers udsagn har ofte fremkaldt teologiske stridigheder pro et contra. I foredraget vil jeg især fremdrage Karl Barths kritiske spørgsmål til Luther på dette punkt.”

kl. 18.30 Middag

kl. 20.00 **Kristine Krarup Ravn: Jakob Knudsen og Martin Luther**
Ingen dansk fremstilling af Martin Luther har haft indflydelse i det 20. århundrede som Jakob Knudsens romaner Angst og Mod fra henholdsvis 1912 og 1914. Romanerne er igen aktuelle i 500-året for reformationen og 100 året for Jakob Knudsens død. Foredraget vil dykke ned i romanerne i et forsøg på at forstå Knudsens beskrivelse af, hvad angst vil sige. Dernæst vil foredraget følge Knudsens forsøg på at vise vejen ud af angsten. Foredraget kommer blandt andet ind på Knudsens forståelse af opdragelse, fællesskab, mystik og spændingen mellem lov og evangelium. Udover romanerne inddrages essays, prædikener og øvrige romaner af Knudsen.

Kristine K. Ravn er sognepræst i Blovstrød.

Onsdag d. 7. juni

kl. 8.00 Morgenmad

kl. 9.00 Morgensang i Ullerød Kirke, prædikant: Kirsten Winther

kl. 10.00 **Henrik Jensen: *Dannelse og misdannelse***

Et menneske er dannet, når det engagerer sig ud over sig selv i det fælles. Det føler sig rodfæstet, når det er aktivt medlem af et virkeligt fællesskab, der formidler kulturen og danner skjold mod kaos. Dannelse er et samspil mellem kontinuitet og fornyelse og forudsætter at man kender sine historiske og kulturelle rødder. For at være rodfæstet i sit samfund og dets kultur, må man have sans for traditionens legitimitet. Det modsatte af et rodfæstet menneske er et historieløst menneske, hvilket er kulturel – åndelig, om man vil – armod.

Henrik Jensen er historiker, forfatter, samfundsdebattør og Lektor Emeritus fra RUC med særligt fokus på historie, kultur og samfundsproblemer.

kl. 11.30 Pause

kl. 11.45 **Ove Kaj Petersen: *Fra Reformation til konkurrencestat***

Det siges at Reformationen 1536 lagde grunden til nutidens velfærdsstat. Det siges også – men modsat – at der ikke er nogen forbindelse. Ove K. Pedersen vil give sit eget bud. Det sker med udgang i to bøger: Konkurrencestaten (2011) og Markedsstaten (2014) og et tredje bind ”Til Staten” (endnu ikke udgivet), der søger at (gen)finde ideer fra Reformationen i nutidens forståelse af individ, stat og dannelse”.

Ove Kaj Pedersen er en dansk politolog og professor i komparativ politisk økonomi ved Copenhagen Business School, hvor han var grundlægger af Department of Business and Politics.

kl. 13.00 Frokost

kl. 14.30 Kaffe

kl. 15.00 **Helsingør Stifts konsulenter:**

Pernille Nærvig Petersen, religionspædagogisk konsulent og Marianne Fischer, voksenpædagogisk konsulent

Pernille ser på forholdet mellem teologi og pædagogik i konfirmationsforberedelsen. I konfirmationsforberedelsen må vi arbejde med vores teologiske mål, hvad vi vil med konfirmanderne, før vi tilrettelægger de pædagogiske forløb. Pernille giver eksempler på sammenhængen ud fra forskellige teologiske formål. Marianne ser på forskellige målgrupper blandt de voksne, heriblandt unge familier, åndeligt søgende og voksne, der vælger at blive døbt. Hun præsenterer forskellige former for tiltag, der kan bruges i mødet med voksne, der kommer til kirken.

Morten Miland Samuelson, diakonikonsulent

”Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling.” Sådan begynder en definition, diakoniudvalget arbejder med. Morten uddyber, hvad det betyder for kirkens troværdighed og forkyndelsens gennemslagskraft i sogn og samfund. Det underbygges med eksempler fra diakoni i stiftets menigheder.

Kåre Gade, redaktør og mediekonsulent

Kåre fortæller om Helsingør Stifts kommunikationsarbejde og om tankerne bag de forskellige trykte og digitale udgivelser, stiftet står for. Han begrundet, hvorfor den vigtigste kommunikation er den, som foregår i sognene, og giver eksempler på, hvordan stiftet kan hjælpe sognene med dette.

Marianne Gaarden, teologisk konsulent

Marianne taler om prædikenarbejdet som præstens teologiske maskinrum, der skal være om, og som et kollegialt refleksionsrum, der kan styrke både teologi og samarbejde. Hun præsenterer arbejdsmetoder, som det homiletiske netværket i stiftet arbejder med og illustrerer dette med eksempler.

Stiftets supervisionsordning præsenteres af sognepræst, Lars Kruse

- kl. 17.00 Pause
- kl. 19.00 Festmiddag
- kl. 20.30 Revy i foredragssalen
- kl. 21.30 **Pastor Porsagers Jazzkapel**

Torsdag den 8. juni

- kl. 8.00 Morgenmad
- kl. 9.00 Morgensang i Ullerød Kirke, prædikant: Leif Ewald
- kl. 10.00 **Afslutning ved biskop Lise-Lotte Rebel**
Afrejse

Tilmelding:

Udgiften til stiftskonventet dækkes også i år fuldt af Helsingør Stift, men pga. værelsesfordeling og forplejning er tilmelding nødvendig. **Tilmeldingen skal rettes til provsten**, da denne skal have et overblik over hvilke præster, der er ”ude og hjemme”.

Den samlede tilmelding fra provstierne bedes provstikontorerne fremsende til sognepræst Christine Gjerris **senest 1. juni** på mail: Ved tilmelding bedes også anført, hvor de pågældende præster gør tjeneste.

Emeriti kan tilmelde sig direkte til Christine Gjerris e-mail: CHG@km.dk eller til Helsingør Stift. Adressen er: Vor Frue Kloster, Hestemøllestræde 3A, 3000 Helsingør eller på e-mail: kmhel@km.dk